

ראשונים

גרמניה-אשכנז:

רבינו גרשום "מאור הגולה", 1040-965, מגנצא, פ"ל לתלמוד, תקנות ר' יעקב ב"ר יקר, תלמיד רמ"ה, רבו של רש"י, 1064, וורמייזא ר' יוסף טוב עלם, המאה ה-11

ר' שלמה בן יצחק - **רש"י**, 1105-1040, וורמייזא-מגנצא, פ"ל לתנ"ך ולש"ס ספר האורה ועוד, תלמידיו: ריב"א, ריב"ן, רשב"ם ועוד ר' שמחה ב"ר שמואל, 1105-1105, תלמיד רש"י, מחזור ויטרי 1096-1096 - מסע הצלב הראשון - קהילות שו"ם

צרפת:

ר' יוסף ב"ר שמעון **קרא**, 1135-1065, פ"ל לתנ"ך בעלי התוספות (כ-200 שנה): ר' יצחק ב"ר אשר הלוי - **ריב"א**, 1132, שפירא, אשכנז חתני רש"י: ר' מאיר בר שמואל (שלושת בניו מבעלי התוס') ר' יהודה ב"ר נתן - **ריב"ן**, 1140-1085, תלמיד רש"י נכדי רש"י: ר' שמואל ב"ר מאיר - **רשב"ם**, 1174-1085, פ"ל לתורה ולש"ס ר' יעקב ב"ר מאיר תם - **ר"ת**, תלמיד הרשב"ם, 1171-1100, ס' הישר ר' יצחק ב"ר מאיר - **ריב"ם**, 1200, תלמיד ריב"א ר' אליעזר ב"ר נתן - **ראב"ן**, 1170-1090, מגנצא, תלמיד ריב"א, אבן העזר ר' אליעזר ב"ר שמואל ממיץ, 1198-1115, צרפת, תלמיד ר"ת, ס' היראים ר' יצחק בן שמואל - **ר"י הזקן**, אחיין ותלמיד ר"ת וריב"ם, 1190-1190 ר' יוסף "בכור שור" מאורליאנט, תלמיד ר"ת, המאה ה-12, פ"ל עה"ת 1146-9 - מסע הצלב השני

ר' יצחק ב"ר אבא מרי - בעל "העיטור", תלמיד ר"ת, 1193-1122, צרפת ר' יצחק ב"ר אברהם - **ריצב"א**, תלמיד ר"ת ור"י זקן, 1210-1230-1150 ר' שמשון ב"ר אברהם - **ר"ש משאנץ**, תלמיד ר"י הזקן, 1230-1150 ר' אליעזר ב"ר יואל - **ראב"ה**, נכד ותלמיד הראב"ן, 1225-1140, מגנצא, אשכנז, ספר אבי העזרי ר' יהודה ב"ר שמואל **החסיד**, 1217-1150, אשכנז, ס' חסידים ר' ברוך ב"ר יצחק, תלמיד ר"י הזקן, 1232, צרפת, ס' התרומה ר' ישעיהו ב"ר מאלי דיטראני - ר"ד ה-1, איטליה, 1250-1180, תוס' **ר"ד**, המכריע ר' יצחק ב"ר משה מוינה, תלמיד הראב"ה, 1250-1180, "אור זרוע" ר' משה בן יעקב מקוצי, 1260-1190, ספר מצוות גדול ר' יצחק בן יוסף, חתן ותלמיד ר' יחיאל, 1280, צרפת, ספר מצוות קטן ר' יחיאל מפאריש (פריס), תלמיד הריצב"א, 1268-1242 - שריפת התורה בפאריס

ר' מאיר בן ברוך אשר - **מהר"ם מרוטנבורג**, תלמיד ר' יחיאל, 1293-1220 ר' חזקיה בן מנוח, 1290, "חזקוני" עה"ת ר' מאיר הכהן, 1298, הגהות מיימוניות על הרמב"ם ר' פרץ ב"ר אליהו, תלמיד ר' יחיאל, 1300, תוס' ר' מרדכי בן הלל הכהן - **מרדכי**, 1310-1240, חתן ר' יחיאל, תלמיד המהר"ם מרוטנבורג

רבינו אשר ב"ר יחיאל - **רא"ש**, תלמיד המהר"ם מרוטנבורג, 1327-1250, וורמייזא (אשכנז) ברצלונה (ספרד), הלכות ושו"ת ר' יעקב ב"ר אשר, 1343-1269, אשכנז - ספרד, "בעל הטורים" ר' ישעיהו ב"ר אליהו דיטראני - **ר"ד השני**, נכד הר"ד, 1340-1280, איטליה ר' לוי בן גרשון - **רלב"ג**, 1344-1288, פ"ל לתנ"ך ר' שמואל ב"ר אהרון, 1376, "הגהות מרדכי" ר' יצחק ב"ר מאיר מדורא, 1320, "שערי דורא" 1348/9 - המגיפה השחורה באירופה ר' ישראל איסרל, 1420-1340, "הגהות אשר"י

1394 - גירוש היהודים מצרפת ר' יעקב ב"ר משה הלוי סגל - **מהר"ל**, 1427-1360, ספר המנהגים, שו"ת ר' יעקב וייל - **מהר"י**, תלמיד המהר"ל, 145-145 ר' ישראל איסרלין - בעל "תרומת הדשן", 1460-1390, אוסטריה ר' יוסף ב"ר שלמה קולון - **מהר"ק**, 1480-1420, איטליה, שו"ת ר' משה ב"ר יצחק מינץ סגל - **מהר"ם מינץ**, 1480-1420, אשכנז-פולין, שו"ת

ר' עובדיה ב"ר יעקב **ספורנו**, 1550-1475, איטליה, פירוש לתנ"ך **פולין**

ר' יהודה ליואי ב"ר בצלאל - **מהר"ל מפראג**, 1609-1512, ספרי המהר"ל ר' משה איסרליש - **רמ"א**, 1572-1525, ה"מפה" לשו"ע

המאה ה-11 רב האי גאון, חותם תקופת הגאונים, 1038-939, פומבדיתא, בבל **צפון אפריקה: רבינו חננאל** - תלמיד רב האי גאון, 1055-980, קיירואן, אלג'יר, פירוש לתלמוד רב נסים "גאון", תלמיד רב האי, 1062-990, קיירואן, פירוש לתלמוד ר' יצחק ב"ר יעקב הכהן - **ר"י**, תלמיד רבינו חננאל, 1103-1013, קיירואן-פאס (מרוקו) - לוסיא (ספרד), הלכות ושו"ת ר' יצחק אבן גיאת, 1089-1030, לוסיא, חיבור "שערי שמחה" ר' נתן - ה"ערוך", תלמיד הר"ח, 1106-1035, קיירואן-איטליה **ספרד:**

ר' יהודה אלברצלוני, 1125, ספר העינים, השטרות ועוד תלמידי הר"ף - לוסיא (ספרד): ר' יהודה הלוי - ריה"ל, 1141-1074, ספר הכוזרי, עלה לא"י ר' יוסף ב"ר מאיר אבן מיגאש, 1141-1077, ח' לש"ס, שו"ת ר' אברהם ב"ר יצחק אב"ד (הראב"ד השני), 1158, ס' האשכול, תלמיד ר' יהודה אלברצלוני ר' בחיי אבן פקודה, 1161, חובות הלבבות ר' אברהם אבן עזרא, 1164-1090, לוסיא-צרפת, פ"ל לתורה ר' מיימון, תלמיד הר"י מיגאש, המאה ה-12, קורדובה ר' אברהם ב"ר דוד הלוי (הראב"ד השלישי), חתן ותלמיד האשכול, 1198-1120, השגות הראב"ד ר' משה ב"ר מיימון - **רמב"ם**, קורדובה-פאס-א"י-מצרים, 1204-1135, פ"ל למשניות, משנה תורה, מורה הנבוכים, שו"ת ועוד

פרובאנס - דרום צרפת: ר' זרחיה הלוי גירונדי - **רז"ה** בעל המאור, 1186-1135, לונל ר' משה ב"ר מאיר הכהן - **רמ"ך**, תלמיד ר"ת והראב"ן, 1198-1198, לונל, השג' רמב"ם ר' יהונתן הכהן מלונל, 1205-1135, פ"ל לר"ף, השג' על הרמב"ם ר' אברהם ב"ר נתן הירח, תלמיד ר"י הזקן והראב"ד, 1215-1155, לונל-טולידו, ס' המנהיג

ר' דוד ב"ר יוסף קמחי - **רד"ק**, 1235-1165, פ"ל לתנ"ך ועוד ר' מאיר הלוי אבולעפיה - "יד רמה", 1244-1170, טולידו, ספרד ר' משה בן נחמן - **רמב"ן**, 1270-1194, גירונה, פ"ל לתנ"ך ולש"ס ר' שמואל ב"ר יצחק, 1255-1190, ספר התרומות רבינו יונה גירונדי, 1264-1200, חתנו של הרמב"ן, פ"ל לתלמוד, שערי תשובה **ברצלונה-צפון ספרד:**

ר' אהרון הלוי - **רא"ה**, תלמיד הרמב"ן, 1300-1235, ס' החינוך ר' שלמה בן אדרת - **רשב"א**, תלמיד הרמב"ן ור' יונה, 1310-1235, ח' לש"ס, שו"ת ועוד ר' מנחם בן שלמה המאירי, 1315-1249, פרובאנס, בית הבחירה ר' יום-טוב אשבילי - **ריטב"א**, תלמיד הרא"ה (והרשב"א), 1330-1250, פ"ל לתלמוד ועוד

המאה ה-14 רבינו ירוחם ב"ר משולם, תלמיד הרא"ש, 1334-1334, מישרים ועוד ר' בחיי ב"ר אשר, תלמיד הרשב"א, 1340-1340, פירוש עה"ת ר' דוד ב"ר יוסף אבדורה, תלמיד הטור, 1340-1340, סידור ר' יום-טוב וידאל די טולוסה, 1357, מגיד משנה על הרמב"ם ר' נסים בן ראובן - **ר"ן**, 1375-1305, ברצלונה, פ"ל לר"ף, דרשות ר' יצחק ב"ר ששת - **ריב"ש**, תלמיד הר"ן, ברצלונה-אלג'יר, 1408-1326, שו"ת ר' יוסף ב"ר חביבה, 1400-1340, "נמוקי יוסף" על הר"ף ר' חסדאי קרשקש, תלמיד הר"ן, 1430-1340, "אור השם" ר' שמעון ב"ר צמח - **תשב"ץ**, 1444-1361, ספרד-אלג'יר, שו"ת ר' יוסף אלבו, תלמיד הר"ן ור' חסדאי, 1444-1380, ספר העיקרים ר' שלמה בן הרשב"ץ - **רשב"ש**, 1467-1400, שו"ת

המאה ה-15 ר' יצחק ב"ר משה עראמה, 1492-1420, ספרד-איטליה, "עקידת יצחק" ר' יהושע ב"ר שמעון, 1492, ספרד-איטליה, "שלטי גבורים", מס' הש"ס, נר מצוה ותורה אור, עין משפט דון יצחק אברבנאל, 1508-1437, ספרד, פירוש לתנ"ך ועוד 1480 - חוקי האינקוויזיציה; 1492 - גירוש ספרד ר' אליהו בן אברהם - **רא"ם**, 1525-1450, תורכיה, פירוש לפי רש"י עה"ת

ארץ ישראל: ר' עובדיה מברטנורא, תלמיד המהר"ק, 1510-1445, איטליה-א"י, פ"ל למשנה ר' יוסף ב"ר אפרים קארן, 1575-1488, בית יוסף, **שו"ע** ר' בצלאל ב"ר אברהם אשכנזי, 1592-1520, מצרים-ירושלים, שטמ"ק ר' יצחק ב"ר שלמה לוריא - **אר"י הקדוש**, 1572-1534, א"י **המאה ה-16**